

PARSHAT NASSO – SOURCE SHEET

1. Bamidbar 6:1-21 – The Nazir: three restrictions, two descriptions

(א) וַיִּדְבֹר ה' אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אֲוִיאָשָׁה כִּי יִפְלֵא לְנֹדֵר נֹדֵר
נֹזֵיר לְהִזִּיר לֵה': (ג) *מִיִּין וְשֹׁכֵר יִזִּיר* חֲמֵץ יַיִן וְחֲמֵץ שֹׁכֵר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל־מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים
לְחִים וַיִּבְשִׂים לֹא יֹאכַל: (ד) כָּל יָמֵי נְזָרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִגֶּפֶן מִגֵּזֶן מִחֲרָצִנִים וְעַד־זֶגַל לֹא יֹאכַל: (ה) כָּל־יָמֵי
נְזָרוֹ *תַּעַר לֹא־יַעֲבֹר עַל־רֹאשׁוֹ* עַד־מְלֵאת הַיָּמִם אֲשֶׁר־יִזִּיר לֵה' קֹדֶשׁ יִהְיֶה גְדֹל פָּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: (ו) כָּל־
יָמֵי הַזִּירוֹ לֵה' *עַל־נִפְשׁ מֵת לֹא יָבֵא* : (ז) לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וּלְאָחִיו וּלְאִחֹתוֹ לֹא־יִטְמָא לָהֶם בְּמֵתָם כִּי נֹזֵר
אֶלְהֵיו עַל־רֹאשׁוֹ: (ח) כָּל יָמֵי נְזָרוֹ קֹדֶשׁ הוּא לֵה': (ט) וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפִתְעָה פְתָאֵם וְטִמְא רֹאשׁ נְזָרוֹ וְגִלַּח
רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם טְהַרְתּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַחְנוּ: (י) וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי יָבֵא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: (יא) וַעֲשֶׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחִטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכֹפֵר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל־הַנִּפְשׁ וְקֹדֶשׁ אֶת־
רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: (יב) וְהִזִּיר לֵה' אֶת־יָמֵי נְזָרוֹ וְהִבִּיא כֶּבֶשׂ בְּרִשְׁתּוֹ לְאֲשֶׁם וְהִימִים הָרֹאשָׁנִים יִפְלוּ כִּי
טִמְא נְזָרוֹ: (יג) וְזֹאת תּוֹרַת הַנֹּזֵיר בַּיּוֹם מְלֵאת יָמֵי נְזָרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: (יד) וְהִקְרִיב אֶת־
קֶרְבָּנוֹ לֵה' כֶּבֶשׂ בְּרִשְׁתּוֹ תָמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכֶבֶשׂ אַחַת בְּתִשְׁנֵנְתָּה תְּמִימָה לְחִטָּאת וְאִל־אֶחָד תָּמִים
לְשִׁלְמִים: (טו) וְסֵל מִצּוֹת סֵלֶת חֶלֶת בְּלוּלֹת בְּשֶׁמֶן וּרְקִיקֵי מִצּוֹת מְשֻׁחִים בְּשֶׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם: (טז)
וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי ה' וַעֲשֶׂה אֶת־חִטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ: (יז) וְאֶת־הָאֵיל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לֵה' עַל סֵל הַמִּצּוֹת
וַעֲשֶׂה הַכֹּהֵן אֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת־נִסְכּוֹ: (יח) וְגִלַּח הַנֹּזֵיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נְזָרוֹ וְלָקַח אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ נְזָרוֹ
וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים: (יט) וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזֶּרַע בְּשֵׁלָה מִרְהָאֵיל וְחֶלֶת מִצָּה אַחַת מִן־
הַסֵּל וּרְקִיקֵי מִצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנֹּזֵיר אַחַר הַתְּגַלְחוֹ אֶת־נְזָרוֹ: (כ) וְהִנִּיף אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי ה'
קֹדֶשׁ הוּא לִכְהֵן עַל חֲזָה הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנֹּזֵיר יַיִן: (כא) זֹאת תּוֹרַת הַנֹּזֵיר אֲשֶׁר יָדַר
קֶרְבָּנוֹ לֵה' עַל־נְזָרוֹ מִלְּבַד אֲשֶׁר־תִּשְׁיַג יָדוֹ כִּפִּי נְדָרוֹ אֲשֶׁר יָדַר כִּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נְזָרוֹ:

2. Masechet Taanit 11a – To be a Nazir: is it good or is it bad?

אמר שמואל: כל היושב בתענית נקרא חוטא. סבר כי האי תנא, דתניא: רבי אלעזר הקפר ברבי אומר: מה תלמוד לומר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באיזה נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין, והלא דברים קל וחומר: ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה. רבי אלעזר אומר: נקרא קדוש, שנאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. ומה זה שלא ציער עצמו אלא מדבר אחד נקרא קדוש, המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה. ולשמואל, הא איקרי קדוש! ההוא אגידול פרע קאי. - ולרבי אלעזר, הא נקרא חוטא! ההוא דסאיב נפשיה.

3. Rambam, De'ot, 3:1 – Abstinance is not what God wants

שמה אמר האדם: הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם דרך רעה הן, ומוציאין את האדם מן העולם, אפרוש מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון, עד שלא יאכל בשר, ולא ישתה יין, ולא ישא אשה, ולא ישב בדירה נאה, ולא ילבש לבוש נאה, אלא השק והצמר הקשה וכיוצא בהן, כגון כהני עכו"ם גם זה דרך

רעה היא, ואסור לילך בה. המהלך בדרך זו נקרא חוטא שהרי הוא אומר בנזיר "וכיפר עליו מאשר חטא על הנפש" אמרו חכמים: ומה אם נזיר שלא פרש אלא מן היין צריך כפרה, המונע עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה. לפיכך ציוו חכמים שלא ימנע אדם עצמו מכל דבר, ולא יהא אוסר עצמו בנדרים ובשבועות על דברים המותרים. כך אמרו חכמים: לא דיך מה שאסרה תורה אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים? ובכלל הזה אלה שמתענין תמיד אינן בדרך טובה. ואסרו חכמים שיהא אדם מסגף עצמו בתענית, ועל כל הדברים האלה וכיוצא בהם צוה שלמה ואמר: "אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם" (קהלת ז' ט"ו).

4. Ramban, Bamidbar 6:14 – God loves abstinence, it is a sin to go back to normal life

וטעם החטאת שיקריב הנזיר ביום מלאת ימי נזרו, לא נתפרש. ועל דרך הפשט כי האיש הזה חוטא נפשו במלאת הנזירות, כי הוא עתה נזיר מקדושתו ועבודת השם, וראוי היה לו שיזיר לעולם ויעמוד כל ימיו נזיר וקדוש לאלהיו, כענין שאמר (עמוס ב יא) ואקים מבניכם לנביאים ומבחוריהם לנזירים, השוה אותו הכתוב לנביא, וכדכתיב (לעיל פסוק ח) כל ימי נזרו קדוש הוא לה' והנה הוא צריך כפרה בשובו להטמא בתאוות העולם:

5. Sefer Hachinuch, Mitzva #374 – The tension between 'housekeeping' and 'holiness'

כבר כתבתי... כי בהיות בעולמו של הקדוש ברוך הוא בריה משותפת מחומר ושכל וזהו האדם, היה דבר ראוי ומחוייב, כדי להיות קילוסו ברוך הוא עולה יפה מבריותיו, שעם בריה זו לא יחסר מעולמו כל האפשרות שיש בדעתנו להשיג וכו'... ואין ספק כי לולא מן הטעם הזה שנתחייב שְׁכָלְנו לשכון בתוך החומר בעל התאוות והחטאים, ראוי היה שְׁכָלְנו לעמוד לשרת לפני בוראו ולהכיר כבודו כאחד מבני אלהים הנצבים עליו. ואמנם מפני החיוב הזה נשתעבד לשכון בתי חומר, ואחר שנשתעבד לזה, מוכרח על כל פנים לנטות מעבודת בוראו לפעמים ולהשתדל בצרכי הבית אשר ידור שם, כי לא יתקיים בנין הבית עציו ואבניו ויסודותיו מבילתי שישגיח האדם עליו. ואם כן, אחרי היות כוונת האדם ביצירתו על מה שאמרנו, בכל עת שיוכל שכלו למעט בעבודת החומר, וישים מגמתו לעבודת קונו, אז טוב לו. ובלבד שלא יטוש מלאכת הבית לגמרי ויחריבהו, כי גם זה יחשב לו עון אחר שהמלך חפץ להיות לו בריה כזו.....

וזו היא קדושת הנזיר ומעלתו בהניחו מלאכת החומר וישבור תאוותיו במה שאינו חרבן גמור אל הבית, כגון מניעת שתיית היין וגידול השער, כי בזה יכנע היצר ולא ידלוף הבית בעבורו ולא יחרסו פינותיו, אבל תתחזק בו עבודת השכל ויאורו מהלכיו וכבוד ה' תשכון עליו, ויתקיים באיש הזה כוונת הבריאה מבלי התמעט עבודת שכלו אל בוראו מפני שתוף החומר שבו.....

ואל תתפשני בטעם זה שכתבתי ממה שאמרו זכרונם לברכה [נזיר י"ט ע"א] יביא כפרה על עצמו שציער עצמו מן היין, כי גם זה יתכן על טעמנו, כי אחר שאמרתי שאין רשות נתונה לאדם להשחית ביתו ולקלקל דבר בבנין אשר בנה הבונה הראשון, ראוי לו להביא כפרה על נפשו כי אולי נטה מן הגדר המחוייב עליו בענין גופו ונשמתו, כי שמה טבעו ובנינו נכון על צד שהנזירות עני יתר מדאי על נפשו. וכל דרכי השם ישרים וצדיקים ילכו בס.

6. RAMCHAL, Mesilat Yesharim, Chap. 13 – can the two extremes be reconciled?

הפרישות היא תחלת החסידות... והענין, שכל דבר שיוכל להולד ממנו גרמת רע, אף על פי שעכשו אינו גורם לו וכל שכן שאיננו רע ממש, ירחק ויפרוש ממנו... וא"ת מנין לנו להיות מוסיפים והולכים באיסורים, והרי חכמינו ז"ל אמרו (ירושלמי נדרים פט): 'לא דיך מה שאסרה תורה, שאתה בא לאסור עליך דברים אחרים?' והרי מה שראו חכמינו ז"ל בחכמתם שצריך לאסור ולעשות משמרת וכבר עשוהו. ומה שהניחו להיתר הוא מפני שראו היותו ראוי להיתר ולא לאיסור, ולמה נחדש עתה גזירות אשר לא ראו הם לגזור אותם?

ועוד, שאין גבול לדבר הזה, ונמצא, אם כן האדם שומם ומעונה ולא נהנה מן העולם כלל, וחכמינו ז"ל אמרו (ירושלמי קדושין פד): 'שעתיד אדם ליתן דין לפני המקום על כל מה שראו עיניו ולא רצה לאכול ממנו אף על פי שהיה מותר לו והיה יכול'.....

התשובה היא, כי הפרישות ודאי צריך....הוא מה שנאמר: "קדושים תהיו", פרושים תהיו. עוד אמרו (תענית יא): כל היושב בתענית נקרא קדוש קל וחומר מנזיר.....אמנם, על כל פנים, צריכים אנו לתרץ המאמרים המורים הפך זה. אך הענין הוא כי ודאי חילוקים רבים ועיקרים יש בדבר: יש פרישות שנצטוונו בו, ויש פרישות שהוזהרנו עליו לבלתי הכשל בו, והוא מה שאמר שלמה המלך עליו השלום (קהלת ז): 'אל תהי צדיק הרבה'.....

אך הפרישות הרע הוא כדרך הסכלים אשר לא די שאינם לוקחים מן העולם מה שאין להם הכרח בו, אלא שכבר ימנעו מעצמם גם את המוכרח וייסרו גופם ביסורין ודברים זרים אשר לא חפץ בהם ה' כלל, אלא אדרבא חכמים אמרו (תענית כב): אסור לאדם שיסגף (mortify) עצמו, ובענין הצדקה אמרו (ירושלמי סוף פאה): כל מי שצריך לטול ואינו נוטל, הרי זה שופך דמים. וכן אמרו (תענית כב): "לנפש חיה", נשמה שנתתי בך החיה אותה, ואמרו (שם יא): כל היושב בתענית נקרא חוטא, והעמידוה בדלא מצי מצער נפשה..... הרי לך הכלל האמיתי: שכל מה שאינו מוכרח לאדם בעניני העולם הזה ראוי לו שיפרוש מהם, וכל מה שהוא מוכרח לו מאיזה טעם שיהיה כיון שהוא מוכרח לו, אם הוא פורש ממנו הרי זה חוטא.

7. Alshich, Bamidbar 6:8 – It's ok if you do it for the right reasons

אין ספק, כי מה שברא ה' יתברך פירות טובות ומעדני עולמו, היה ליהנות בהם בני אדם, אך ליישב נפש ולא למותרות. כי הלא, גם היין משמח אלהים ואנשים קראו הכתוב (שופטים ט יג), וכל נפש איש כי תאוה, טוב בעיני ה', לבלתי סגפה ולמונעה לגמרי ממנה, כי הוא עינוי נפש בצד מה. אך, אם לכפרת עון יתענה איש מכל מאכל, ואותו העינוי הוא צריך אליו לכפרת נפשו, ומתענה בתשובה שלימה, הנה אין ספק כי לא יחשוב ה' לו עון מה שמענה נפשו. כי הלא בערך מה ששב מאשמותיו ומתכפרים לו, מיעוט חלבו ודמו, קרבן לה' יחשב לו. ועל הדרך הזה בנזיר, כי מה שמענה נפשו מן היין, בערך מה שמקדש עצמו לעבודת קונו, וקונה נזר אלהיו על ראשו, לקדושה יחשב לו עינויו. אך אין זה רק במי שמשמר נזירותו בקדושה עד מלאת ימי נזרו. אך אשר לא נשמר ונטמא, וביטל ספירת ימי נזרו, אומר הוא יתברך, חבל על הימים שפירשת מן היין, שהתענית לבלתי הועיל! ועל כן יביא שתי תורים וכו', אחד לחטאת על שגגת טומאתו, ואחד לעולה לכפר על אשר חטא על הנפש, כי העולה באה על הרהור הלב. ואילו היה הרהורו נקי וטהור תמיד, ולא היה מסיח דעתו מהזהר מן הטומאה, לא היה נארע לו.